



Tematický průvodce pro formační programy, OFS Sekretariát pro formaci – CIOFS

Silvia Noemi Diana, CIOFS Presidency
Eremenciana Chinyama, CIOFS Presidency
Fr. Stefan Acatrinei, OFMConv, General Assistant
Alonso Acevedo, Chile
Diane Frances Menditto, USA
Lucia Hidveghyova, Slovakia
Mayara Ingrid Sousa Lima, Brazil



„Tematický průvodce formačními programy“

Prezentační dopis


Sekretariát pro formaci CIOFS a předsednictvo CIOFS předkládá dokument **„Tematická příručka pro programy formace“ (2023)**, kterou připravil Mezinárodní sekretariát pro formaci, aby nabídl obecné pokyny pro formaci na základě Řehole a Generálních konstitucí OFS. Tento nový dokument nabízí rámcové vodítko pro formační programy prostřednictvím společných témat pro všechna bratrská společenství, přičemž respektuje různé geografické a kulturní reality. Věříme ve formační proces, který podporuje *„jednotu v rozmanitosti“*.

Doufáme, že tato příručka bude inspirovat formátory po celém světě a pomůže jim tím, že jim bude povzbuzením k aktuálním nápadům *„jak pracovat s formačním rozměrem“* v místních, regionálních a národních bratrských společenstvích s ohledem na lidský, křesťanský a františkánský rozměr našich životů coby sekulárních františkánů.

Sekretariát pro mezinárodní formaci vytvořil tento dokument na základě pokynů pro formaci, které nabídla různá národní bratrská společenství, na základě formačních zkušeností sdílených formátory v celém světě a na základě prací předchozích formačních komisí předsednictva CIOFS.

„Tematický průvodce formačními programy“ podává návrhy pro všechna bratrská společenství OFS a je projevem známky naděje, když stojíme před výzvami našeho poslání jako sekulárních františkánů v církvi a ve světě.

S bratrským pozdravením,
Sekretariát pro formaci CIOFS





Tematická příručka pro formaci Programy , SFŘ

OBDOBÍ INICIACE

GK, článek 38

1. (*Řehole 23*) Období iniciace je přípravnou fází pro dobu vlastní a opravdové formace.

Má za cíl rozlišit povolání a umožnit vzájemné poznání bratrského společenství a uchazeče.

Musí zaručit svobodu a opravdovost při vstupu do SFŘ.

2. Délku období iniciace a způsob přípravy určují *Národní stanovy*.

3. Radě bratrského společenství přísluší rozhodnout o možných výjimkách v délce trvání období Iniciace při zachování směrnic národní rady.

Sekretariát pro formaci - CIOFS

Řím, červen 2023

Období iniciace	Cíle		<p># Doprovázet a povzbuzovat uchazeče, aby rozpoznali volání (povolání), zvláště povolání do Sekulárního františkánského řádu;</p> <p># Ztotožnit se s osobou Ježíše Krista, který nás zve k životu v křesťanském společenství;</p> <p># Objevit ve sv. Františkovi a sv. Kláře způsob života, který nás zve, abychom se začlenili do františkánské rodiny, do bratrského společenství a tímto způsobem byli přítomni v církvi, ve společnosti a ve světě.</p>
	Metody		<p># Skutečná účast na životě bratrského společenství (spolupráce se členy MBS; podíl na životě bratrského společenství);</p> <p># Doprovázení uchazečů formátorem MBS ve spolupráci s duchovním asistentem, přičemž uchazeči přispívají svými vlastními zkušenostmi během formačních schůzek a během setkání bratrského společenství;</p> <p># Oddaná formační setkání s použitím různých metod: konference; spolupracující skupinky, jež se sdílí o tématech; individuální studium/diskusní skupiny;</p> <p># Uplatnění zkušenosti s františkánskou modlitbou, biblickým zamyšlením, vedeným rozjímáním;</p> <p># Uplatnění metody „Vidět/naslouchat – rozlišovat – konat – slavit“ (srov. Enc. Mater et Magistra, 235) při přípravě materiálů pro formaci a k vedení formačních setkání.</p>
	Doporučení	<p>V období iniciace se mají uchazečům představit podstatné rysy františkánského charismatu, s poukázáním na jednotu, která z nás dělá duchovní rodinu, a stejně tak vštěpovat uchazečům stěžejní základy křesťanského života.</p>	

Obsah	Lidský rozměr	<p>Rozlišit a porozumět:</p> <ul style="list-style-type: none"> +Sebepoznání; +Smyslu povolání; +Hodnotě života; +Realitě rodiny, práce, společenství; poměrům a kultuře bratří a sester, kteří přicházejí do bratrského společenství; +Mezilidským vztahům v bratrském společenství, v rodině a v práci; +Vnímavosti k tajemství člověka.
	Křesťanský rozměr	<p>Poznat:</p> <ul style="list-style-type: none"> +Náš vztah s Ježíšem, Nejsvětější Trojicí, Pannou Marií; +Úlohu Božího slova v našem františkánském duchovním životě; +Význam našeho křestního závazku a katolické víry +Úlohu modlitebního života v bratrském společenství, zvláště podněcování zkušeností s Lectio Divina.
	Františkánský rozměr	<p>Znalost:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sv. Františka a sv. Kláry z Assisi: život, povolání, poslání, spiritualita a odkaz; +Široké františkánské rodiny a úlohy, kterou SFŘ hraje v této velké františkánské rodině; + Charakteristiky sekulárních františkánů, jimiž jsou obrácení a pokání; +Františkánské spirituality: jesličky, kříž a Eucharistie; +Role, jakou hraje bratrské společenství v životě sekulárního františkána; +Života františkánské cesty a způsobu žití podle Řehole; +Role, kterou SFŘ rozvíjí jako laický řád v církvi (laická/sekulární spiritualita); +Apoštolského a sociálního rozměru františkánského charismatu; +Evangelizační úlohy františkánů podněcující spravedlnost, pokoj a péči o stvoření; +Obřadu přijetí (důležitost, smysl a význam).



Tematická příručka pro formaci

Programy, **SFŘ**

OBDOBÍ FORMACE

GK, článek 40

1. (Řehole 23) Období počáteční formace trvá nejméně jeden rok. *Národní stanovy* mohou určit delší dobu trvání. Účelem tohoto období je vyzrání povolání, získání zkušenosti evangelního života v bratrském společenství a lepší poznání řádu. Tato formace ať se uskutečňuje častými studijními a modlitebními setkáními a konkrétními zkušenostmi služby a apoštolátu.

K těmto setkáním ať dochází, je-li to možné a vhodné, společně s kandidáty jiných bratrských společenství.

2. Kandidáti ať jsou vedeni k četbě a k rozjímání Písma svatého, k poznání sv. Františka a jeho spisů i k poznání františkánské spirituality a ke studiu *Řehole a Konstitucí*.

Jsou vychováváni k lásce k církvi a k přijetí jejího učitelského úřadu.

Laici se učí žít

své časné závazky ve světě v duchu evangelia.

3. Účast na setkáních místního bratrského společenství je nezbytným předpokladem k uvedení do společné modlitby a do života bratrského společenství.

4. Ať se použije způsob výuky ve františkánském stylu, který odpovídá místní mentalitě.

Sekretariát pro formaci – CIOFS

Řím, červen 2023

Období formace	Cíle		<p># Kandidáti budou:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prohlubovat své znalosti o životě Ježíše, sv. Františka a sv. Kláry - zvažujte do hloubky odpovědi kandidátů, a tímto přijímejte jejich povolání do církve a františkánské duchovní rodiny; - Seznamování se základy charismatu sekulárního františkánství - provázejte je a vedte je k prohlubování znalosti Řehole a Stanov SFRĚ; - Rozlišovat své povolání - pomozte jim rozlišit jejich povolání tak, aby byli schopni vědomě složit svou profesi v SFRĚ.
	Metody		<p># Nadšené a oddané formační setkání s využitím různých metod: prezentace; dialog; spolupracující skupiny; používání online zdrojů například videí, podcastů a článků;</p> <p># Konkrétní zkušenosti: apoštolské aktivity s bratrským společenstvím; využití spisů sv. Františka a sv. Kláry a uvedení do života; zahlédnout život bratra či sestry jako kandidáta podněcujícího bratrské vztahy (sjednocení) v rámci bratrského společenství.</p> <p># Doprovázení kandidáta formátorem ve spolupráci s duchovním asistentem MBS;</p> <p># Uplatnění metody „Vidět/naslouchat - rozlišovat – konat - slavit“ (srov. Enc. Mater et Magistra, 235) při tvorbě formačních materiálů a k usnadnění formačních setkání.</p>
	Obsah	Doporučení	Náplní období formace by mělo obsahovat studium Řehole a Generálních konstitucí jako cesty k prohloubení specifických prvků, které charakterizují sekulární františkánství, aby bratři a sestry ve formaci dosáhli své lidské, křesťanské a františkánské zralosti.
Lidský rozměr		<ul style="list-style-type: none"> + Prohloubit sebepoznání + Prohlubovat vztahy s nejbližšími v rodině + Prohloubit vztahy na pracovišti + Prohlubovat mezilidské vztahy v bratrském společenství 	

			+ Navázat vztah s chudými a se všemi, kteří žijí na okraji společnosti.
		Křesťanský rozměr	+ Podporovat a prohlubovat oddanost ke svátostem a modlitebnímu životu; (například adorace, Lectio Divina, Liturgie hodin atd.)
		Františkánský rozměr	<p>+ Řehole Sekulárního františkánského řádu:</p> <p>Odst. 1 – Františkánská rodina Odst. 2 – Sekulární františkánský řád Odst. 3 – Řehole z roku 1978 Odst. 4 – Žít Kristovo evangelium Odst. 5 – Křesťanská víra Odst. 6 – Církev Božího lidu Odst. 7 – Obrácení Odst. 8 – Modlitba a kontemplace Odst. 9 – Františkáni a úcta k Panně Marii Odst. 10 – Poslušnost lásce Odst. 11 – Chudoba a pokora Odst. 12 – Svoboda a čistota srdce Odst. 13 – Bratrství Odst. 14 – Služba Božímu království Odst. 15 – Spravedlnost a bratrství Odst. 16 – Práce jako Boží dar Odst. 17 – Rodina, pokoj a bratrská láska Odst. 18 – Univerzální/všeobecné bratrství Odst. 19 – Dialog, radost a naděje Odst. 20 – SFŘ a jeho organizace Odst. 21 – Rady a volební kapituly Odst. 22 – Různé úrovně společenství Odst. 23 - Doba iniciace, doba formace a profese Odst. 24 – Shromáždění a bratrská setkání Odst. 25 – Přispívání na výdaje Odst. 26 – Duchovní a pastorační asistence</p> <p>+ Generální konstituce SFŘ; + Františkánské zdroje. (Spisy sv. Františka, sv. Kláry, biografie a další františkánští autoři). + Povaha a historie Sekulárního františkánského řádu; + Pochopení, shoda a porozumění YOUFRA: františkánské děti, dorost, mladí dospělí. + Obřad profese (milníky a význam).</p>



Tematická příručka pro formaci Programy, **SFŘ**

STÁLÁ FORMACE

GK, článek 44

1. Formace bratří a sester započatá v předcházejících etapách trvá stále bez přerušení. Má být považována za pomoc při konverzi každého jednotlivce i všech a za pomoc při plnění svého vlastního poslání v církvi i ve společnosti.
2. Bratrské společenství má povinnost věnovat zvláštní pozornost formaci nových profesantů a dočasných profesantů, aby umožnilo vyvrání jejich povolání a zakořenění jejich vědomí příslušnosti k řádu.
3. Účelem stálé formace - také prostřednictvím kurzů, setkání a výměny zkušeností - je pomoci bratřím a sestrám:
 - *Řehole 4)* naslouchat Božímu slovu a rozjímat o něm, aby z evangelia přecházeli k životu a ze života k evangeliu.
 - přemýšlet ve světle víry a s pomocí dokumentů magisteria o událostech v církvi i ve společnosti, aby tak došli ke správným postojům.
 - aktualizovat a prohlubovat františkánské povolání studiem spisů sv. Františka, sv. Kláry a františkánských autorů.

Sekretariát pro formaci – CIOFS

Řím, červen 2023

Stálá formace	Cíle	<p># Upevňovat povolání a pocit sounáležitosti s profesními členy a pomáhat novým profesantům upevnit jejich závazek a začlenění do bratrského společenství.</p> <p># Reagovat na výzvu církve k misii jako laici ve světě tím, že budeme odpovídat na Ježíšovo učení;</p> <p># Dávat nový rozměr laickému povolání jako součást františkánské rodiny následováním spirituality svatého Františka a rozvíjením hluboké znalosti evangelia, Řehole a Konstitucí a spisů sv. Františka a sv. Kláry.</p>
	Metody	<p># Plná účast v bratrském společenství; # Účast a animace setkání, rovněž regionálních, národních a mezinárodních kapitul;</p> <p># Účast na setkáních a oslavách YOUFRA/františkánské mládeže a františkánské rodiny;</p> <p># Konkrétní zkušenosti: apoštolské aktivity s bratrským společenstvím;</p> <p># Zkušenosti z duchovních obnov, formací pro formátory, kurzů;</p> <p># Pracovní metody: diskuse v malých skupinách; rozhovory na bratrských shromážděních; sledování videí nebo poslech podcastů doporučených formačním týmem; zdroje dostupné na webových stránkách CIOFS; krátká týdenní/měsíční formace/publikace; online setkání a živé vysílání.</p> <p># Uplatnění metody „Vidět/naslouchat – rozlišovat – jednat – slavit“ (srov. Enc. Mater et Magistra, 235) při přípravě formačních materiálů a usnadnění formačních setkání.</p> <p># Rovněž se doporučuje nepoužívat formační materiály z internetu nebo skupin sociálních sítí bez důvěryhodného zdroje.</p>

		<p>Doporučení</p>	<p>Obsah stálé formace by měl nabízet kontinuální studium Řehole, Generálních konstitucí a dalších dokumentů SFŘ; studium františkánských pramenů; církevních dokumentů se zvláštním zřetelem na ty, které se týkají poslání a povolání laiků; všech ostatních témat ve světě, která ukazují na specifické potřeby dnešního světa v sociopolitickém, socioekonomickém, socioenvironmentálním (Integrita stvoření), kulturním, ekumenickém a mezináboženském rozměru.</p>
	<p>Obsah</p>	<p>Lidský rozměr</p>	<ul style="list-style-type: none"> + Sebepoznání + Mezilidské vztahy; + Řešení konfliktů, dialog, zprostředkování; + Vedení v duchu služby; + Rodinný a profesní život; + Práce jako dar od Boha; + Emocionální zdraví; + Smysl lidské existence: - právo na život a bioetika; - utrpení a smrt; + Rodina: - zodpovědné rodičovství; - vzdělávání dětí; - pokrevní příbuzenství a sexualita; - znalost reality mladých lidí; + Svět: - politická, ekonomická a sociokulturní realita - lidská práva - „Františkova ekonomie“: nové výzvy
		<p>Křesťanský rozměr</p>	<p>+ Aplikace Božího slova v každodenním životě: "od evangelia k životu a od života k evangeliu."</p> <p>+Naše katolická víra a naše role v církvi</p> <p>+ Prohloubení svátostného aspektu života</p> <p>+Uplatnění naší víry v každodenním životě ve všech směrech a dimenzích</p> <p>+ Prohloubení studia církevních dokumentů</p>

			<ul style="list-style-type: none"> +Katolické sociální učení + Ekleziologie + Magisterium katolické církve + Závazek laiků: poslání laiků v církvi +Církev a ekumenismus: ekumenický a mezináboženský dialog +Výroční liturgické slavnosti
		Františkánský rozměr	<ul style="list-style-type: none"> +Prohloubení znalostí františkánských pramenů (Spisy sv. Františka a sv. Kláry, biografie a další františkánští autoři); + Svatá Klára z Assisi: ženská stránka františkánské spirituality; + Patroni SFŘ (sv. Alžběta Uherská, sv. Ludvík IX) a další františkánští svatí; + Prohloubení znalostí o františkánské rodině; + Sekulární františkánská spiritualita; + Františkánské misie; + Františkánská teologie; +Kráčení s YOUFRA/františkánskou mládeží v jejím procesu rozlišování povolání; + Animace v bratrském společenství; + Dvojitá příslušnost SFŘ-YOUFRA/františkánská mládež; + Pouto bratrství s I. a II. řádem a TOR; + Františkánské výroční slavnosti.